

Vetlanda kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Myresjö skola i Vetlanda kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vetlanda kommun att senast den **1 mars 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Vetlanda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Säkerställa att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.
- Säkerställa att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn, som ska anmäla detta till huvudmannen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Vetlanda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Säkerställa att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i tillräcklig utsträckning i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Säkerställa att elevhälsan, som en samlad resurs, används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

- Säkerställa att det finns tillgång till ett skolbibliotek med sådant utbud att det kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Myresjöskolan visar att det finns elever på skolan som inte är tillförsäkrade en trygg skolmiljö samt att personal på skolan inte alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Tillsynen visar vidare att samverkan mellan lärarna inte sker i tillräcklig utsträckning. Tillsynen visar även att elevhälsan som en samlad resurs inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Tillsynen visar också att eleverna inte ges tillgång till ett skolbibliotek med ett sådant utbud att det kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. I intervjuer i samband med skolbesöket uppges att det finns elever som har behov av studiehandledning på modersmålet som man vid skolan inte förmår tillgodose. Bedömningen av tillgången till studiehandledning på modersmålet kommer emellertid att framgå av det beslut som rör huvudmannens samlade ansvarstagande för grundskolan i kommunen. Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen bedömer har det inte framkommit något annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning avseende elevernas trygghet i skolmiljön

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla elever på Myresjöskolan, trots vidtagna åtgärder, känner sig trygga.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas så alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever uppger att de ofta är trygga i skolan och att tryggheten har blivit bättre, men de säger också att det ofta är bråk på rasterna. Några av de intervjuade eleverna uppger att de och andra elever på skolan inte känner sig trygga eftersom det finns elever på skolan som de, eller deras småsyskon, är rädda för. Eleverna beskriver att rädslan ofta tar sin utgångspunkt i att de elever som de är rädda för ska ge sig på dem på olika sätt. Eleverna uppger att det finns rastvärdar ute på rasterna, men flera elever uppger att det förekommer att rastvärdarna inte agerar vid hot eller andra konflikter.

Intervjuade lärare uppger att alla elever inte är trygga på skolan och att en bidragande orsak till detta är att det finns några utåtagerande elever på skolan. Dessa elever, som

lärarna beskriver det, går ibland över gränsen och ger sig på andra elever vilket påverkar tryggheten på hela skolan. Någon lärare uppger att det inte finns tillräckligt många vuxna i elevernas närhet för att förhindra konflikter.

Intervjuade företrädare för elevhälsoteamet bekräftar elevernas och lärarnas utsagor om att alla elever inte är trygga i skolan. De uppger att de är medvetna om vilka elever det handlar om och att insatser är vidtagna, men säger att det finns ytterligare arbete kvar att göra då det är en komplicerad situation.

Rektorn uppger att hon är medveten om problematiken och att de försöker täcka upp så mycket de kan. Rektorn säger vidare att det ständigt förs en diskussion om insatser för en tryggare skolmiljö och att sådana genomförs. Dock är skolan inte helt framme i det arbete som pågår enligt rektorn.

Den skolenkät som genomfördes av Skolinspektionen våren 2017 har, som redovisats ovan i detta beslut, lägre medelvärde/index avseende såväl elevers som vårdnadshavares svar på frågor om trygghet vid Myresjöskolan, i jämförelse med samtliga skolenheter som deltog i enkätomgången.

Skolinspektionens bedömning avseende anmälan till rektor om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete för att motverka kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att personal på skolan inte alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att lärare och annan personal, som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektor är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkningar i framtiden.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare säger att det finns ett system för anmälningar om kränkande behandling och att dessa anmälningar går till rektorn och vidare till huvudmannen. Flera lärare uppger dock att anmälningar inte görs i den omfattningen som det borde göras och att allt inte anmäls.

Enligt intervjuade företrädare för elevhälsoteamet finns det en rutin för att anmäla kränkande behandling. De uppger att rutinen inte fungerade under föregående läsår men att det nu har blivit en förbättring. De uppger även att de kommer fortsätta arbetet med att uppmana personalen att göra en anmälan så fort en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling.

Rektorn säger att även om det finns en rutin för anmälan om kränkande behandling så anmäls inte alla kränkningar till henne.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Vetlanda kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns det skäl att förelägga Vetlanda kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionens bedömning avseende lärarnas samverkan

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete gällande samverkan mellan lärarna inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att lärarna på skolenheten inte i tillräcklig grad samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska lärarna vid en skolenhet samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Skolinspektionens utredning

Lärare säger i intervju att de träffas för lite och att tiden inte räcker till för att samverkan ska kunna fungera. Det ges exempel på att vissa elevgrupper är tidskrävande och lärarna är upptagna med sitt eget arbete, så det är svårt att få tid till samverkan. Vidare uppger lärare att de som arbetar i förskoleklass inte deltar i några träffar med övriga lärare och att de därmed inte är del i någon samverkan.

Rektorn säger att det är ett utvecklingsområde för skolan att få till samverkan mellan lärarna.

Skolinspektionens bedömning avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans arbete inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan som samlad resurs inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rättslig reglering

Skollagen anger att det för eleverna i förskoleklass och grundskola ska finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. På fråga från Skolinspektionen om elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande svarar flera lärare nej. En representant för elevhälsan säger i intervju att specialpedagogen har möjlighet att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. Dock säger flera av representanterna att omfattningen i sig av skolsköterska och kuratorstjänster gör att dessa kompetenser inte används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Vidare uppger de att skolpsykologens och skolläkarens kompetenser tillgodoses genom externa konsulter och används endast i individärenden och inte i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Rektorn säger i intervju att merparten av elevhälsans arbete ligger i individärenden.

Skolinspektionens bedömning avseende användning av skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att det inte finns tillgång till ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav och som kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att utbudet i skolbiblioteket är så bristfälligt att det inte kan användas i undervisningen.

Rättslig reglering mm.

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lär verktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg. Av läroplanen framgår vidare att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 284 och 661) framgår att med skolbiblioteket menas vanligtvis en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande och tillgodose behov av material i utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever framgår att det finns lite böcker förvarade i ett rum i källaren samt enklare böcker i klassrummen. Några elever säger att de inte använder böckerna i källaren eftersom de är gamla och trasiga, utan använder enbart böcker som finns i klassrummen. På fråga från Skolinspektionen om det finns böcker för att använda till exempelvis fördjupningsarbete svarar eleverna att det finns böcker lite varstans men att de inte vet var dessa förvaras. Enligt eleverna finns det även en bokbuss som kommer till skolan där de får låna tre skönlitterära böcker var, dock inga faktaböcker. Enligt eleverna åker de aldrig iväg till något annat större bibliotek.

Intervjuade lärare berättar att de inte kan använda skolbiblioteket för att stödja elevernas lärande. Lärarna uppger att de anser att det är en stor brist att inte kunna

använda skolbiblioteket i undervisningen. Dock understryker de att bokbussen är bra men att den bara kommer tre gånger per termin och att tillgången inte är tillräcklig.

Rektorn uppger i intervju att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande. Rektor berättar att de inte ens kallar det ett bibliotek och att de saknar förutsättningar för att få till ett bra bibliotek. Enligt rektorn har det gjorts en utredning på kommunal nivå gällande skolbibliotek som kom fram till att det inte finns en likvärdig tillgång till skolbibliotek i kommunen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Vetlanda kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Vetlanda kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Vetlanda kommun uppfyller författningarnas krav inom följande område:

Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Styrning och utveckling av verksamheten

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Heidi Johannesson
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Myresjö skola

Fakta om Myresjö skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Vetlanda kommun under hösten 2017. Myresjö skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 17 oktober 2017 och den 19 oktober 2017.

Myresjö skola är en grundskola som bedriver undervisning i förskoleklass och årskurs 1 till 6. Skolan är belägen i samhället Myresjö i Vetlanda kommun. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök går 136 elever på skolan, varav 25 elever i förskoleklassen. Skolan leds av en rektor och den pedagogiska personalen är indelad i tre arbetslag (fritidshem och förskoleklass, årskurs 1 till 3 samt årskurs 4 till 6).

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Enligt tillgänglig nationell statistik för årskurs 3 läsåret 2015/16 nådde 100 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i de nationella proven i matematik. För de nationella proven i svenska, årskurs 3, läsåret 2015/16 nådde mellan 85 och 100 procent av eleverna kravnivån för de olika delproven i svenska.

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska, svenska som andraspråk och matematik varierat under perioden 2015-2017. I ämnet svenska har det som högst varit 91 procent (2015) och som lägst 86 procent (2017). I ämnet svenska som andraspråk nådde 50 procent (2017) kunskapskraven för godtagbara kunskaper. I ämnet matematik har det som högst varit 88 procent (2016) och som lägst 73 procent (2015). För de naturorienterande och de samhällsorienterande ämnena har andelen varit som högst 88 procent (2016), respektive 93 procent (2017) och som lägst 82 procent (2015) för såväl de naturorienterande som de samhällsorienterande ämnena.

Årskurs 6

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen för läsåret 2015/16 varierar mellan som lägst 9,0 (teknik) och som högst 14,6 (hem- och konsumentkunskap). Andelen elever med betyg i A-E läsåret 2015/16 är 100 procent eller däromkring. Enligt nationell statistik för årskurs 6 läsåret 2015/16 var den genomsnittliga provbetygspoängen på de nationella proven i engelska 13,5 och i matematik 12,5. I svenska finns ingen nationell statistik tillgänglig, eftersom uppgiften baseras på färre än tio elever.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde våren 2017 en enkät för elever i årskurs 5, för den pedagogiska personalen samt för vårdnadshavare i förskoleklass och grundskola. Resultatet av enkäterna redovisas för varje frågeområde i form av ett index/medelvärde där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Ett högt index/medelvärde indikerar på en positiv uppfattning och ett lågt index/medelvärde indikerar en negativ uppfattning. Skolenhetens index och medelvärden i skolenkäten kan jämföras med resultatet i

övriga skolor i kommunen samt för resultatet för samtliga som deltog i samma enkätomgång.

Svaren för eleverna i årskurs 5 gällande studiero gav medelvärdet 6,0 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som var 6,3. Elevernas svar gällande trygghet gav medelvärdet 7,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 8,3.

Svaren från vårdnadshavarna till elever i förskoleklass gällande arbetsro gav indexvärdet 6,4 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,2. Vårdnadshavarnas svar gällande trygghet gav indexvärdet 8,9 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,1.

Svaren från vårdnadshavarna i grundskolan gällande studiero gav indexvärdet 5,6 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 6,2. Vårdnadshavarnas svar gällande trygghet gav indexvärdet 6,5 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 8,1.

Det saknas svar från den pedagogiska personalen på grund av för få svarande.